

11.5.2021

LSSAVI/7309/2021

Basservice, rättsskydd och tillstånd
Social- och hälsovårdsenheten

**BESLUT ENLIGT 58 § I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR SOM GÄLLER
INOM KOMMUNERNA I BIRKALANDS, MELLERSTA FINLANDS, SÖDRA
ÖSTERBOTTENS OCH VASA SJUKVÅRDSDISTRIKT**

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO har 11.3.2020 klassificerat coronavirusepidemin som en pandemi. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt statsrådets första rekommendation 12.3.2020 skulle offentliga sammankomster begränsas för att förhindra spridning av den infektion (covid-19) som det nya coronaviruset orsakade.

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland har under perioden 13.3.2020–26.4.2021 genom beslut som fattats med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar meddelat beslut som begränsar ordnandet av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster.

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland förbjöd genom beslutet av den 26 april 2021 offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 10 personer inom kommunerna i Birkalands sjukvårdsdistrikt och inom Punkalaidun kommun och offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 20 personer inom kommunerna i Vasa, Södra Österbottens och Mellersta Finlands sjukvårdsdistrikt. Regionförvaltningsverket meddelade dessutom att en förutsättning för att ordna tillställningar med färre deltagare än ovan är att man följer undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 21 september 2020. Beslutet är i kraft 1.5–16.5.2021.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med detta beslut. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande olägenheter för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Av

REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I VÄSTRA OCH INRE FINLAND
PB 200, Wolffskavägen 35, 65101 Vasa

tfn 0295 018 450
registratur.vastra@rfv.fi
www.rfv.fi

Kontoret i Jyväskylä
Hannikaisenkatu 47

Kontoret i Tammerfors
Yliopistonkatu 38

denna anledning har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Föreläggande

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland förbjuder med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas inomhus eller utomhus inom kommunerna i Birkalands sjukvårdsdistrikt och i Punkalaidun kommun.

Offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med högst 50 (femtio) personer kan emellertid ordnas inomhus och i avgränsade områden utomhus inom kommunerna i Birkalands sjukvårdsdistrikt och i Punkalaidun kommun under förutsättningen att man kan trygga säkerheten i dem genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 21 september 2020 (bilaga 1). Anvisningarna kompletterar skyldigheterna enligt lagen om smittsamma sjukdomar.

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland förbjuder alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 50 (femtio) personer som ordnas inomhus eller utomhus inom kommunerna i Mellersta Finlands, Vasa och Södra Österbottens sjukvårdsdistrikt. Inom dessa kommuners områden kan emellertid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 50 (femtio) personer ordnas inomhus och i avgränsade områden utomhus under förutsättningen att man kan trygga säkerheten i dem genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 21 september 2020 (bilaga 1). Anvisningarna kompletterar skyldigheterna enligt lagen om smittsamma sjukdomar.

Föreläggandet är i kraft under tiden 12.5.–1.6.2021.

Det här beslutet ersätter för kommunerna i Birkalands, Mellersta Finlands, Södra Österbottens och Vasa sjukvårdsdistrikt under tiden 12.5.–16.5.2021 det beslut som regionförvaltningsverket meddelade 26.4.2021.

Motivering

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

I 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms det att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs inom flera kommuners område. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 mom. får besluten som avses i 1 mom. meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

Enligt 1 § 1 momentet 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är en infektion som orsakas av en ny typ av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar sjukdomen (covid-19) som coronaviruset orsakar framför allt som droppsmitta när en person hostar eller nyser. Virusets kan också smitta från ytor där det nyligen har hamnat luftvägssekret från en smittad person, vid närkontakter genom beröring eller luftburet i form av små aerosoler. Virusets cirkulerar fortfarande både i Finland och på många andra ställen i världen. En stor del av Finlands befolkning är fortfarande mottaglig för smitta. Genom omfattande testning, isolering av insjuknade, spårning av smittkedjor och karantän för exponerade är det möjligt att i viss mån, men inte tillräckligt, förebygga att sjukdomen sprids. Vaccinationerna mot sjukdomen

framskrider väl i hela landet. Man kan redan nu förvänta sig att de tillsammans med årstidsväxlingen kommer att minska det hot som sjukdomen utgör för befolkningen.

Besluten om att begränsa sammankomster grundar sig på en epidemiologisk bedömning av hur sjukdomen sprids i situationer där antalet sociala kontakter är stort.

Statsrådet har i sitt principbeslut av den 3 september 2020 förordat social- och hälsovårdsministeriets handlingsplan för genomförande av rekommendationer och begränsningar enligt hybridstrategin för hantering av coronakrisen efter covid-19-epidemins första fas (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2020:27). Enligt planen är utgångspunkten för hanteringen av epidemin åtgärder och beslut som enligt lagen om smittsamma sjukdomar fattas av lokala och regionala myndigheter. I handlingsplanen beskrivs tre epidemifaser (basnivån, accelerationsfasen och samhällsspridningsfasen). Med hjälp av beskrivningarna ska behovet och riktandet av rekommendationer och restriktioner bedömas och beskrivningarna ska användas som stöd för beslutsfattandet på regional och nationell nivå. Statsrådet har med sina principbeslut 23.10.2020, 22.12.2020 och 26.1.2021 förordat kompletteringen av anvisningarna och rekommendationerna om genomförandet av handlingsplanen för hybridstrategin. I kompletteringen till handlingsplanen 26.1.2021 beskrivs utöver epidemifaserna dessutom tre åtgärdsnivåer som i olika lägen ska förhindra snabb eskalering av epidemin och risk för samhällsspridning i hela landet:

1. nuvarande restriktionsnivå upprätthålls och alla åtgärder som finns att tillgå för samhällsspridningsfasen införs i områden med samhällsspridning
2. styrning av tidsbegränsat och fullskaligt införande av åtgärder för samhällsspridningsfasen
3. undantagstillstånd utlyses och begränsningar av den fria rörligheten införs.

Statsrådet fattade 25.2.2021 ett principbeslut om övergång till nivå två i kompletteringen av handlingsplanen för hybridstrategin. I enlighet med statsrådets principbeslut 6.5.2021 har social- och hälsovårdsministeriet 10.5.2021 beslutat att slopa användningen av åtgärdsnivåer.

Social- och hälsovårdsministeriet har med sitt brev 10.5.2021 (VN/12820/2021) styrt de behöriga myndigheterna till att använda rekommendationer och restriktioner som grundar sig på epidemifaserna i

hybridstrategin. Social- och hälsovårdsministeriet rekommenderar följande gällande begränsningar av sammankomster enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar:

- **i områden som befinner sig på basnivån** begränsas publikantalet i offentliga tillställningar till högst 50 personer. Offentliga tillställningar med över 50 personer kan ordnas inomhus och i avgränsade områden utomhus på så sätt att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap i realiteten kan undvika närkontakt med varandra genom att följa UKM:s och THL:s anvisning. Aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att arrangera kundplatserna eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar verksamhetens särdrag. De områden som riskerar övergå till accelerationsfasen ska dessutom och proaktivt ta i bruk accelerationsfasens begränsningar och rekommendationer för att stävja epidemin.
- **i områden som befinner sig i accelerationsfasen** måste offentliga tillställningar och allmänna sammankomster ordnas på så sätt att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap i realiteten kan undvika närkontakt med varandra genom att följa UKM:s och THL:s anvisning. Besluten gäller utrymmen inomhus som används för mer än tio kunders eller deltagares samtidiga vistelse samt regionalt och verksamhetsmässigt avgränsade utrymmen utomhus som används för mer än 50 kunders eller deltagares samtidiga vistelse. De områden som riskerar övergå till samhällsspridningsfasen ska proaktivt ta i bruk samhällsspridningsfasens begränsningar och rekommendationer för att stävja epidemin.
- **i områden som befinner sig i samhällsspridningsfasen** förbjuds offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas inomhus eller utomhus. Inomhus och i avgränsade områden utomhus kan offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med högst 10 personer emellertid ordnas under förutsättningen att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap i realiteten kan undvika närkontakt med varandra genom att följa UKM:s och THL:s anvisning.

I social- och hälsovårdsministeriets brev 10.5.2021 konstateras dessutom hybridstrategins allmänna princip att restriktioner inte ska avvecklas för tidigt utan att rekommendationer och begränsningar ska

lättas efter noga övervägande så att nya smittkluster inte uppstår. Varje behörig myndighet ska noga övervaka effekterna av sina beslut och att de lagstadgade tillämpningsvillkoren uppfylls. Utgångspunkten kan anses vara att en enhetlig bedömning av konsekvenserna av både nuvarande och nya restriktioner förutsätter en uppföljningstid på minst två eller tre veckor, beroende på restriktionen. Vilka restriktioner som ska tillämpas vid varje given tidpunkt väljs utifrån en samlad bedömning, så att den positiva effekten på bromsandet av epidemin är så stor som möjligt i förhållande till de negativa sociala och ekonomiska konsekvenserna av restriktionerna. På basis av uppföljningen och bedömningen kan restriktioner avvecklas, bibehållas eller återinföras.

Enligt Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande lägesrapport 5.5.2021 om uppföljningen av hybridstrategin har antalet nya covid-19-fall i Finland tydligt börjat minska efter mitten av mars, och epidemin håller tillsvidare på att mattas av. För närvarande motsvarar det konstaterade antalet fall smittläget i oktober-november 2020. Antalet konstaterade fall har fortsatt att minska jämfört med de föregående veckorna, men läget har inte förbättrats lika snabbt som tidigare. Det konstateras fortfarande många infektioner, och därför kan läget snabbt försämrats igen om kontakterna mellan människor ökar avsevärt och smittan kan spridas mer fritt bland befolkningen. Prognoserna för den kommande veckans riksomfattande antal vårdperioder inom den specialiserade sjukvården och intensivvården har sjunkit något jämfört med föregående veckas prognoser. Det finns också regionala skillnader: i landets södra och sydvästra delar är incidensen av covid-19 fortfarande högre än på övriga håll i landet. Med några få undantag har incidensen dock sjunkit i de flesta sjukvårdsdistrikt. Coronavaccineringen fortskrider bra i alla specialansvarsområden. På riksnivå har redan 89 % av alla som fyllt 70 år fått en dos vaccin och 65 % av alla som fyllt 50 år. Det uppskattade effektiva smittsamhetstalet är 0,65-0,85 (sannolikhetsintervall 90 %). Enligt THL:s bedömning har de nuvarande rekommendationerna och restriktionerna förhindrat smittor. Efter mitten av mars har epidemiläget utvecklats åt ett positivt håll. Det finns tecken på att läget håller på att planas ut, och det finns fortfarande inga garantier för att den positiva utvecklingen är bestående. Det konstateras fortfarande så många infektioner att spridningen av epidemin också i fortsättningen måste förhindras effektivt och rekommendationerna och begränsningarna avvecklas med måtta. När spridningen av coronaviruset begränsas av såväl en hög andel vaccinerade som av kontaktbegränsningar kommer den årstidsvariation som är typisk för luftvägsinfektioner sannolikt att märkas och kan under sommaren bidra till att begränsa antalet infektioner.

En del mutationer av viruset, virusvarianterna, avviker till sina egenskaper från den tidigare virusstammen. För närvarande cirkulerar flera olika coronavirusvarianter globalt. En del av dem sprids snabbare än tidigare varianter. För närvarande finns det dock inte tillräckligt med klara bevis för att virusvarianterna som just nu cirkulerar i Finland skulle orsaka en allvarligare sjukdom än tidigare virusstammar. I synnerhet spridningen av den brittiska virusvarianten (B.1.1.7) ligger bakom accelerationen av epidemin i vissa delar av Finland. Virusvarianter identifieras genom sekvensering, det vill säga genom att fastställa hela eller en del av virusets arvs massa. Bland samtliga coronavirusfynd i Finland väljs varje vecka ett urval för sekvensering genom vilken man kan bedöma läget på olika håll i Finland. I sekvenseringen har man enligt THL i Finland före den 7 maj 2021 konstaterat totalt 5946 fall orsakade av virusstammar som märkbart modifierats, så kallade oroväckande coronavirusvarianter (variant of concern, VOC), av vilka 4924 är av virusstypen som har upptäckts i Storbritannien (vetenskapligt namn 20B/501Y.V1 eller B.1.1.7), 1020 av virusstypen som har upptäckts i Sydafrika (vetenskapligt namn 20C/501Y.V2 eller B.1.351) och 2 av den brasilianska virusstypen (vetenskapligt namn P.1). Utöver ovan nämnda VOC-virusvarianter cirkulerar i Finland och på andra håll i världen även andra muterade virusstammar, där man ännu inte känner till mutationernas betydelse för virusets smittsamhet eller vaccinationsskyddet. Till dessa så kallade coronavirusvarianter under övervakning (variant of interest, VOI) hör också de fall av coronavirus som orsakats av den indiska varianten, det vill säga coronavirus B.1.617, som rapporterats i Finland. Man kan förebygga spridningen av virusvarianterna med samma metoder som smittan av coronaviruset som förekom tidigare.

Regionerna ger varje vecka under ledning av sjukvårdsdistrikten sina egna helhetsbedömningar av epidemiläget. För närvarande befinner sig Mellersta Finlands, Vasa, Mellersta Österbottens och Södra Österbottens sjukvårdsdistrikt på epidemins basnivå. Birkalands sjukvårdsdistrikt befinner sig i accelerationsfasen.

Inom Birkalands sjukvårdsdistrikt har incidensen fortsatt att minska. Enligt lägesbilden 7.4.2021 var incidensen 44 / 100 000 / 14 dygn. Den procentuella andelen positiva prov är 0,9 % och smittspårningen var möjlig i 80 % av fallen. Behovet av sjukhusvård har klart minskat jämfört med tidigare. På sitt möte 4.5.2021 konstaterade Birkalands regionala pandemistyrningsgrupp att regionen återgått från samhällsspridningsfasen till accelerationsfasen.

Inom Mellersta Finlands sjukvårdsdistrikt har antalet nya infektioner minskat under de senaste veckorna och därefter hållit sig på en låg nivå. Enligt uppgifterna 10.5.2021 är incidensen 8,4 / 100 000 / 14 dygn. Inom sjukvårdsdistriktet har smittspårningen lyckats i 87 % av fallen och de positiva provens andel utgjorde 0,4 %. Behovet av sjukhusvård för covid-19-patienter är mycket litet. Sjukvårdsdistriktet har redan i flera veckor befunnit sig på epidemins basnivå, som för tillfället verkar rätt stabil.

I Södra Österbottens sjukvårdsdistrikt är incidensen 14,0 / 100 000 / 14 dygn enligt uppgifterna den 7 maj 2021. Andelen positiva coronaprov under en vecka var 0,6 % och smittkällorna kunde utredas i alla fall. Behovet av sjukhusvård för covid-19-patienter är fortfarande mycket litet. Området verkar rätt stabilt hålla sig på epidemins basnivå, även om minskningen av antalet smittfall nu har avstannat.

Enligt uppgifter från Vasa sjukvårdsdistrikt den 7 maj 2021 var incidensen 18 /100 000 / 14 dygn och andelen positiva av alla testade under en vecka var 1,3%. Smittkedjorna kunde spåras i 91 % av fallen. Behovet av sjukhusvård för covid-19-patienter är mycket litet. Området verkar för närvarande ligga rätt stabilt på epidemins basnivå.

Slutsats

Syftet med regionförvaltningsverkets begränsande beslut är att så som det föreskrivs i 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar förebygga att sjukdomsläget förvärras. Risken för massexponeringar och för att covid-19-smitta sprids är särskilt stor i alla situationer med stora folksamlingar där personerna kan råka i närkontakt med varandra. Därför är det nödvändigt att vidta åtgärder för att bekämpa smittor i offentliga tillställningar och allmänna sammankomster.

Under de senaste veckorna har covid-19-läget varit lugnt inom hela Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands område. Endast i Birkalands sjukvårdsdistrikt, som hade högre incidens än de övriga sjukvårdsdistrikten, har antalet infektioner minskat långsammare, även om situationen i Birkaland nu också ser ut att mattas av. Också det riksomfattande läget som helhet tyder på att epidemin håller på att mattas av. Man kan dock inte bortse från hur modifierade virusvarianter påverkar spridningen av smitta och behovet av restriktioner. Tack vare de tillsvidare rätt strikta gränsrutinerna i Finland är det troligt att man hittar åtminstone vissa muterade virusvarianter med utländskt ursprung snabbare än tidigare och att spridningen av dem bland den finska

befolkningen därigenom kan dämpas. Vaccinationstäckningen för den del av befolkningen som är mest mottaglig för en svår form av covid-19 börjar vara rätt god. Den allmänna expertbedömningen är att den årstidsvariation som är typisk för luftvägsinfektioner kommer att bidra till att minska antalet covid-19-infektioner och virusets smittbarhet under sommarmånaderna.

Människor rör sig över kommun- och landskapsgränserna i sitt dagliga liv. Dessutom ordnas olika evenemang på flera orter och besökarna kommer också från andra orter. Därför är det nödvändigt att alltid bedöma smittläget och de lokala riskerna i förhållande till läget i de kringliggande sjukvårdsdistrikten och i hela landet. Utöver de åtgärder som hör till regionförvaltningsverkets behörighet påverkas smittbekämpningen också bl.a. av de åtgärder som fastställs genom statsrådets beslut och förordningar samt av de kommunala och andra myndigheternas olika beslut och rekommendationer. Med beaktande av det ovan nämnda och sakkunnigbedömningarna av Institutet för hälsa och välfärd och sjukvårdsdistrikten anser regionförvaltningsverket att det har förutsättningar att i enlighet med den riksomfattande måltidtabellen för en kontrollerad avveckling av coronarestriktionerna fortsätta att lätta på de sammankomstbegränsningar som hör till dess behörighet, dock så att åtgärdernas effekter fortfarande noggrant följs upp.

På grund av orsakerna ovan är det nödvändigt att förlänga sammankomstbegränsningarna för offentliga tillställningar och allmänna sammankomster i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands område. Detta för att förebygga mer omfattande spridning av coronaviruset, för att skydda riskgrupper och trygga kapaciteten inom hälso- och sjukvården. När den lokala situationen kräver det är det möjligt att genom kommunala beslut skärpa eller komplettera de begränsningar som regionförvaltningsverket fattat beslut om. Om det epidemiologiska läget i regionen eller den riksomfattande bedömningen av behovet av restriktioner väsentligt förändras gör regionförvaltningsverket en ny bedömning av beslutet att begränsa sammankomsterna.

På basis av det ovan konstaterade är det här beslutet nödvändigt för att förhindra att den smittsamma sjukdomen sprids i kommunernas områden i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde.

Lagen om smittsamma sjukdomar 1 §, 8 §, 58 § och 91 §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar 1 § och 5 §

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar kan detta beslut överklagas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärсанvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs detta beslut omedelbart trots eventuellt överklagande.

YTTERLIGARE INFORMATION

Ytterligare information ges vid behov av regionförvaltningsöverläkare Laura Blåfield, tfn 0295 018 587, laura.blafield@rfv.fi.

Överdirektör

Marko Pukkinen

Regionförvaltningsöverläkare

Laura Blåfield

BILAGOR

Bilaga 1, Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings- och kulturministeriets anvisningar 21.9.2020 för att förhindra

coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av offentliga lokaler

Bilaga 2, kommunerna som beslutet gäller per sjukvårdsdistrikt.

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgift

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av detta beslut sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls till påseende vid Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands huvudkontor i Vasa till och med 1.6.2021. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbplats www.rfv.fi.

Delfåendet av detta beslut anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande har publicerats på regionförvaltningsverkets webbsidor.

För kännedom

Kommunerna och samkommunerna i regionen

Miljö- och hälsoskyddets tillsynsenheter i regionen

Sjukvårdsdistrikten i verksamhetsområdet som ombes informera kommunernas ansvariga läkare för smittsamma sjukdomar om beslutet

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt

Polisinrättningarna i Österbotten och Inre Finland

Räddningsverken i verksamhetsområdet

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet

Statsrådets kansli, kommunikationsavdelningen

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Avgiftsfritt